

Regeringen
Utrikesdepartementet
SE-103 33 Stockholm

Bedömningsavdelningen
Ulf Öhlund

YTTRANDE

2005-10-25

Reg.nr 13-3588-05

Yttrande över departementspromemorian (Ds 2005:36) Genomförande av EG-direktivet om uppehållstillstånd för studier

Högskoleverket har beretts tillfälle att yttra sig över departementspromemorian *Genomförande av EG-direktivet om uppehållstillstånd för studier* (Ds 2005:36).

Högskoleverket tillstyrker i väsentliga delar de förslag som framförs i promemorian.

Framför allt vill Högskoleverket betona vikten av att regelverket för att få uppehållstillstånd görs enklare och tydligare, att villkoren för återkallande av ett tillstånd klargörs samt att kravet på en heltäckande sjukförsäkring förs in bland villkoren för att erhålla uppehållstillstånd.

Promemorian har avsnitt som tyder på att den är utformad före offentliggörandet av regeringens högskoleproposition *Ny värld – ny högskola* (2004/05:162), vilket ibland leder till skrivningar som inte längre är aktuella. Detta gäller särskilt avsnittet om examensstruktur och examensbenämningar. Sådana avsnitt lämnar Högskoleverket utan kommentar.

Promemorian s. 29 anser att handläggningstiderna för uppehållstillstånd är rimliga. Bestämmelser om *påskyndat förfarande* är därför inte nödvändiga. Handläggningstiden kan emellertid påverkas av yttre förhållanden som de inblandade myndigheterna inte har full kontroll över. För att stärka de sökandes rättsäkerhet anser Högskoleverket därför att bestämmelser om *påskyndat förfarande* och *längsta handläggningstid* bör föras in i regelverket.

I vissa avseenden när det gäller tolkning och användning av specifika termer inom högskolans område anser Högskoleverket att det är nödvändigt med preciseringar för att missförstånd skall kunna undvikas:

- I promemorian på s. 19 fjärde stycket anges att med gäststuderande avses utlänning som studerar på universitet och högskola på grundnivå, högre nivå (magister- och eller doktorandnivå) samt på post-docnivå (efter disputation). Detta leder läsaren till att tro att utbildningen fortsätter efter disputationen, vilket är fel. Enligt högskoleförfattningarna bedrivs högskoleutbildning endast på två nivåer nämligen grundläggande högskoleutbildning och forskarutbildning. Högskoleutbildning på post-docnivå finns däremot inte angivet i högskoleförfattningarna, och existerar i realiteten inte. Verksamhet efter disputationen definieras som forskning eller annat arbete.
- I promemorian s. 20 uttrycks med hänvisning till Migrationsverkets praxis att "*Utbytesstudenter* är utlänningar som studerar på gymnasienivå". Detta är direkt missvisande. Termen *utbytesstudenter* används även för det stora antal studenter som fullgör delar av sin universitetsutbildning vid lärosäten utomlands inom ramen för de omfattande europeiska utbytesprogrammen (Sokrates, Erasmus etc.)
- I promemorian anges på s. 26 att för kategorin högskolestuderande innebär direktivets obligatoriska bestämmelser att uppehållstillstånd skall medges den som, utöver de allmänna villkoren, uppfyller kraven för antagning till aktuell utbildning och på tryggad försörjning. Eftersom det i promemorian föreslås en omformulering av 3 kap. 4 § Utf vill Högskoleverket påpeka att det i direktivet, och i nämnda bestämmelse i Utf, krävs att studerande/utlänning skall vara antagen. Det räcker således inte med att man uppfyller kraven för antagning.

Beslut om detta yttrande har fattats av universitetskansler Sigbrit Franke i närvaro av kanslichef Lennart Ståhle samt avdelningschef Lars Petersson efter föredragning av utredare Ulf Öhlund. I beredningen av ärendet har även handläggaren Karin Dahl Bergendorf och verksjuristen Åsa Kullgren deltagit.

Sigbrit Franke

Ulf Öhlund